

составленным с учетом как интегральных оценок общего функционального состояния, так и уточняющих оценок конкретных составляющих. Именно такой подход позволил более эффективно проводить психологическое сопровождение.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Шукина Е. Г.* Эмоциональная неустойчивость как ведущий фактор формирования дезадаптивного поведения студентов : автореф. дис. ... канд. психол. наук / Е. Г. Шукина. — М., 1998. — 20 с.
2. *Осадько О.* Технології психологічного консультування / О. Осадько. — К. : Ред. загальнопед. газ., 2005. — 128 с.
3. *Банкрофт Дж.* Вмешательство в кризис / Дж. Банкрофт ; под ред. С. Блоха // Введение в психотерапию. — Амстердам ; К. : Сфера, 1997. — С. 116-135.
4. *Титаренко Т. М.* Життєва криза очима психолога / Т. М. Титаренко // Психологія життєвої кризи ; відп. ред. Т. М. Титаренко. — К. : Агрпромовидав України, 1998. — С. 8-69.
5. *Козак Л. М.* Формирование оценок для определения элементов разных уровней системы психического здоровья человека / Л. М. Козак // Медицинские информационные технологии. — К. : ИК АНУ, 1994. — С. 26-31.
6. *Козак Л. М.* Определение формализованных оценок психофизиологического состояния учащихся / Л. М. Козак, М. В. Лукашенко // Кибернетика и вычислительная техника. — 2006. — Вып. 150. — С. 77-78.
7. *Козак Л. М.* Структурно-информационная организация системы психического статуса здоровья человека / Л. М. Козак // Проблемы человека (экология, здоровье, образование) : материалы 1-го Междунар. науч. семинара. — Ужгород, 1995. — С. 17-35.
8. *Кеннет Ф.* Технологии обучения менеджеров. Где, когда и как их использовать / Ф. Кеннет. — М. : Добрая книга, 2006. — 304 с.
9. *Микалко М.* Тренинг интеллекта / М. Микалко. — СПб. : Питер, 2000. — 192 с.
10. *Как развивать хорошую память и запоминать цифры* / И. Ю. Матюгин, Е. Л. Жемаева, Е. И. Чакаберия, И. К. Рыбникова. — М. : РИПОЛ КЛАССИК, 2002. — 704 с.
11. *Архангельский Г.* Тайм-драйв: как успевать жить и работать / Г. Архангельский. — М. : Манн, Иванов и Фербер, 2007. — 256 с.
12. *Компанец В. С.* Психофизиологические критерии умственного утомления и их профориентационная значимость / В. С. Компанец. — К. : НМТО Украины ; Винница : ВГМУ, 1994. — 216 с.

УДК 658.,-052.624+616.31

А. О. Седлецька, канд. мед. наук, доц.,
П. Д. Рожко, канд. мед. наук, доц.,
О. І. Аксінорська, канд. мед. наук, доц.,
І. К. Новицька, канд. мед. наук, доц.

УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ПЕРШИЙ КРОК ДО ФОРМУВАННЯ СТІЙКОЇ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ

Одеський державний медичний університет, Одеса, Україна

УДК 658.,-052.624+616.31

А. А. Седлецкая, П. Д. Рожко, О. И. Аксинорская, И. К. Новицкая
**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ КАК ПЕРВЫЙ ШАГ
К ФОРМИРОВАНИЮ УСТОЙЧИВОЙ ПОЗИТИВНОЙ МОТИВАЦИИ К ОБУЧЕНИЮ**

Одесский государственный медицинский университет, Одесса, Украина

Проанализирована эффективность использования логико-дидактической структуры и схемы ориентированной основы действия во время самостоятельной подготовки студентов к практическим занятиям. Приведены дополнительные методические приемы для отработки и закрепления мануальных навыков. Показана связь между эффективностью приобретения практических навыков студентами и дополнительной практической нагрузкой.

Ключевые слова: практические навыки, самостоятельная работа студентов, мотивация обучения.

UDC 658.,-052.624+616.31

A. O. Sedletska, P. D. Rozhko, O. I. Aksinorska, I. K. Novitska
**IMPROVEMENT OF STUDENTS' SELF-TRAINING AS A FIRST STEP TO FORMING STABLE
POSITIVE MOTIVATION TO STUDY**

The Odesa State Medical University, Odesa, Ukraine

The efficiency of the application of logic-didactic structure and the scheme of approximate basis of action during the students' self-training was analyzed. The additional technical methods for the elaboration of manual skills are listed. The connection between the effectiveness of practical skills and additional practical work is shown.

Key words: manual skills, students' self-trainind, study reason.

Актуальність проблеми опанування студентами методами самостійної пізнавальної діяльності зумовлена тим, що в період навчання у вищому навчальному закладі формуються основи професіоналізму, вміння самостійної професійної діяльності. У зв'язку з цим дуже важливо, щоб студенти опанували знаннями, розуміли, що самостійна робота покликана розв'язувати завдання всіх інших видів навчальної роботи, проте ніякі знання, котрі не є об'єктами особистої діяльності, не можуть вважатися справжніми здобутками особистості [1].

На кафедрі терапевтичної стоматології ОДМУ самостійна робота студентів (СРС) є керованою та цілеспрямованою. Це стосується і самопідготовки до практичних занять і відпрацювання практичних навичок під контролем викладача в навчальний час. При самостійній підготовці до практичних занять ми вимагаємо від студентів складання логіко-дидактичної структури заняття як схематичного подання матеріалу теми. Така методика має значну перевагу, дозволяючи наочно подати матеріал із основних питань і понять теми. Організація СРС із літературою на основі орієнтованих карт найбільш доцільна на молодших курсах, де активно опановуються індивідуальні прийоми засвоєння інформації [2].

Схема орієнтованої основи дії (СООД), в якій були визначені етапи та засоби діагностики або лікування, та критерії самоконтролю використовуються студентами для відпрацювання навичок послідовних дій щодо діагностики та визначення етапів лікування стоматологічного захворювання в процесі самостійної роботи. Схеми такого роду — обов'язкова умова систематичного та керованого формування необхідних способів професійної діяльності [3]. Крім того, вказані схеми є адаптованими до освітньо-кваліфікаційної характеристики і передбачають виділення попереднього діагнозу, переліку основних клінічних і додаткових обстежень для диференційної діагностики та встановлення остаточного діагнозу. При використанні СООД, спрямованих на лікування захворювань, повинні бути передбачені вказівки щодо надання невідкладної допомоги, проведення етіотропної, патогенетичної, симптоматичної терапії та шляхи профілактики, а також поради щодо використання засобів і медикаментів для реалізації кожного етапу лікування.

Засобами лікування ми називаємо предмети, за допомогою яких виконується та або інша дія, наприклад, стоматологічний інструментарій, пломбувальні матеріали, лікувальні пасти, ізолюючі прокладки, медикаменти тощо. Студент може оцінювати правильність виконання етапів лікування, опираючись на критерії самоконтролю. Їх

зміст визначається метою роботи, показниками завершеності кінцевого продукту дії.

Наш досвід використання СООД засвідчує, що першочергово студенти повинні з ними ознайомитися, проаналізувати, а потім включати їх у роботу для розв'язання найскладніших клінічних ситуацій, у тому числі під час курації хворих. У результаті усвідомлених дій у студента формуються професійні знання, клінічне мислення, фіксуються в свідомості важливі елементи діагностики та лікування.

Реальна можливість підвищення якості навчання студентів за рахунок самостійної роботи у навчальному процесі була доведена багатьма авторами, тому вдосконалення та цілеспрямованість її — це важливий крок на шляху до підвищення рівня знань студентів.

Необхідно відмітити, що у склад СРС входить не тільки пізнання теоретичного змісту теми, а і відпрацювання та закріплення мануальних навичок. У зв'язку з цим суттєвим етапом роботи студентів має бути удосконалення та створення умов на практичних заняттях, адже під час СРС відсутня можливість набуття професійних навичок роботи з хворими. Враховуючи названі проблеми відпрацювання мануальних навичок на хворих, була розроблена поетапна система СРС, яка включає не тільки препарування фантомів, а й додаткові завдання — рисунки з будови, топографії зубів, моделювання з гіпсу, ліплення з пластиліну фантомів, окремих зубів, каріозних порожнин. Для відпрацювання найскладніших мануальних навичок, таких як обробка та пломбування кореневого каналу, ми впровадили спеціальні імітатори у вигляді тонкої скляної трубки, фіксованої у непрозорій формі. Використовуючи такий імітатор, студент може легко візуально проконтролювати кінцевий результат і якість пломбування.

Здійснюючи контроль за набуттям студентами практичних навичок, ми виявили мінімум маніпуляцій, виконання яких необхідне для повного опанування того чи іншого етапу лікування. Для якісного засвоєння маніпуляції студент повинен виконувати її не менше 8 разів [4].

Висновки

1. Складання під час СРС схеми орієнтованої основи дії навчає студентів виконувати кожний етап діагностики або лікування основних стоматологічних захворювань у точній послідовності.
2. Встановлені нами дані були використані при визначенні мінімуму маніпуляцій у щоденниках виробничої практики.
3. Впровадження в навчальний процес під час СРС активних форм навчання та додаткових

практичних навантажень дозволяє студентам безпосередньо контролювати якість виконання основних стоматологічних маніпуляцій, стимулює інтерес до теоретичної та практичної підготовки, сприяє суттєвому підвищенню рівня засвоєння практичних умінь і навичок із терапевтичної стоматології.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Петровский А. В.* Развитие личности и проблема ведущей деятельности / А. В. Петровский // Вопросы психологии. — 1987. — № 1. — С. 21.

2. *Власенко А. Н.* Особистісно-орієнтований підхід у вихованні майбутніх освітян: Виховання / А. Н. Власенко // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. — К., 2001. — Вип. 31. — С. 12-18.

3. *Носков В. І.* Основи забезпечення гуманістично орієнтованої професійної підготовки студентів : дис. ... д-ра екон. наук / В. І. Носков. — К., 2002. — С. 26-34.

4. *Горовая В. И.* Управление самостоятельной работой студентов / В. И. Горовая, О. Г. Зайцева, Н. Г. Лукинова // Педагогическая наука и практика — региону : материалы VI науч.-практ. конференции. — Ставрополь : Изд-во СГПИ, 2002. — С. 78-85.

*Передплатуйте
і читайте
журнал*

ІНТЕГРАТИВНА АНТРОПОЛОГІЯ

У ВИПУСКАХ ЖУРНАЛУ:

**Передплата приймається
у будь-якому
передплатному пункті
Передплатний індекс 08210**

- ◆ Методологія інтегративних процесів
- ◆ Генетичні аспекти біології та медицини
- ◆ Патологічні стани і сучасні технології
- ◆ Філософські проблеми геронтології та геріатрії
- ◆ Дискусії